

**Pavli Fvscbi Episcopi Sarnensis De Visitatione Et
Regimine Ecclesiarvm. Libri Dvo**

Fusco, Paolo

Romae, 1616

De Excommvnicatis, Et Interdictis ejciendis ab Ecclesia. Cap.
Vigesimvmnonvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61768](#)

ampliatur ad virū, & vxorem , ne ex pollutione, ecclesiam oporteret re-consecrari, ēt per longum tempus, & tempore belli, vt nūquam liceat carnaliter cognosci, iuxta opinionem Gaet. in opuscul. 16. q. dubio. 4. licet May contradicat , maxime si timeat in viro corruptio , ex dictis per Syluest. sed Victoria de matrim. q. 279. securius esse dictum Gaet. dicit : & concludit Martin. Nauar. in suo Ma-nual cap. 16. nu. 33. Vbi etiam quod locus fuerit tantum benedictus, non solum sacer , quia sacrilegium computaretur , & est communis opinio , & nobis placet, nam, & Adam num-quam cognouit Euam, nisi commissa inobedientia eiectus de paradiſo vo-luptatis, Genes. cap. 4. ¶ Et postremo prohibēdum est ecclesia ipsam in-castellari. 10. qu. 1. cap. sanctorum , & si propter necessitatem inuenit per-missum, eo debet restringi ipsa neces-sitas, vt cultus diuinus non sit impedi-

tus, nec transitus per ecclesiam occu-patus, vt quāto plus fieri potest, que-ratur non lēdi ipsam ecclesiam , idq. omnino sit longe ab altaribus, vbi sancta sanctorum continentur, & di-cit Abb. ex mente Innoc. & Hosti. in cap. cum. ecclesia, num. 3. de immun. eccl. quod tunc potest in castellari, & alicuius protectioni concedi, quando timetur de christianorū offenditione , & vt boni a malis tueantur. Idq. dicit obseruari a rusticis præcipue, qui tē-pore belli refugiunt cum bonis ad ec-clesiam, meminit etiam Verg. 2. Ae-neyd. de bello Troiano , dum affert Hecubam alloquenter Priamum.

Huc tamen concede, hac aratuebi-tur omnes.

Quæ sunt notanda , & alijs decla-randa, qui habentes ecclesias in cam-pis, & montibus, manent in ciuitati-bus, nihil de templis Dei cogitantes, & si in omnibus cura eorum est, in-hoc tamen nulla, &c.

DE EXCOMMUNICATIS, ET IN- terdictis ejciendis ab Ecclesia.

CAP. VIGESIMVMNONVM.

S V M M A R I V M .

- 1 Excommunicati debent ejici ab ecclesia, & quando possint in-trare.
- 2 Excommunicati durantes per annum qualiter debent puniri.
- 3 Glosa, in cap. 1. de sent. excom. lib. 6. discutitur.
- 4 Clericus scienter communicās excom-municato, est excommunicatus.

- 5 Irregularis an sit, celebrans coram excommunicato, vel interdicto.
- 6 Intellectus cap. 15, qui de sent. excom. lib. 6. ponitur.
- 7 Interdictum personale est duplex. vbi vide.
- 8 Interdicti quando ejciendi ab eccl- esia, & que tunc permittantur.

QVO-

Quoniam non audientes ecclesiā,nobis debent esse sicut ethnici , & publicani. iuxta praeceptum Domini. Matt.c.18.† Qui ex illa potestate ab eodem tradita quēcumq. ligaueritis &c. excōicati sunt , cū quibus nec Christi,nec sanctorum merita comunicatur do. Card. Hosius,de fid. & symb.c.31. ideo in visitatione videntur est,& mandandum,quod, si qui sunt excommunicati , & interdicti, ad obedientiam ecclesiasticam pro salute animarum venire non curantes, abiiciantur ab ecclesia. namq. excommunicatus dicitur separatus a Deo,& effectus membrū diaboli 10. quæst.3.c.excellentissimus , exinde quacumq. hora prohibetur ingredi ecclesiam,& si monitus recusat exire, grauissime peccat,vt non nisi a summo Pontifice absoluatur , iux. clem. grauis , de sent. excom. immo magis excommunicati,quam canes ejus ciuntur Apoc.cap.fin. ex Matth.cap.7.eccl. cap.13. versatur enim excommunicatus in triplici periculo . Primo quia in potestatem dēmonis traditur ex dicto Aug. omnis christianus , qui a sacerdote excommunicatur, Sathan traditur. Secundo quia Dei gratia ab excommunicato subtrahitur. Tertio, quia excommunicatio est morbus contagiosus. Item propter damnum, quod tripliciter accidit, quia excommunicatus suffragijs, orationibus, & beneficijs ecclesiæ priuatur. Secundo a Spiritu sancto non vivificat , & tertio suis ex infirmitatibus nō curatur. 11. quæst.3.cap.nihil. perdidit.n. sacramenta ecclesiæ, quæ sunt medicinae, & remedia. Vnde magis excommunicati vitantur, quā iudici, vel Sa-

raceni.gi.super Matth.c. 18. de quo dixit sapiens Prou.c.6.vir apostata homo inutilis , id est excōicatus sine omni lege: aut quis excōicatus volēs intrare ecclesiā causa ibi orandi , seu audiendi verbum Dei debeat repellere arg. est de cōse. dis.1.c.episcopus nullum, licet videatur dissentire tex.in c. cum excommunicato, & c. seq. 11.q. 3. Nicol. Plou.de excom. 3. dubio. n. 9.† Et si, sint ipsi excōicati ultra annum stantes in excōicatione animo indurato, & pertinaci, publice declarantur: sunt namq. isti tales omni iure exos. auct. quæcūq. communitas. C. de epis. & cle. c. reuersus. i. i. q. i. & ius regni Neap. procedit contra ipsos ad pænam pecuniariam crescentem extēporis perseuerantia. c. si quis in excommunicatione, & c. q. si cōtigat: hodie grauissime, quia cōtra tales inquirimus iure nouissimo tamquā de hæresi suspectos, ex decreto Conc. Tri. sess. 25. de refor. gen. c. 3. in fi. Simancas de hære. c. 55. n. 2. & in cath. inst. tit. 27. de alijs legibus. nu. 6. dixi in famili sing. in lit. e. n. 46. quamvis multi faciant differentiā (quando sumus extra causam Religionis) si excommunicatio est ex causa criminali, vel ciuili, per gl. & do. Anton. de But. in c. contingit. in verb. non potest, de dolo, & contu. Sed in causa fidei in quo libet casu posito per Eymer. in Direct. 3. p. q. 124. excommunicatus durans per annū est, ut hæreticus iudicādus, c. cum contumacia. §. vt inquisitionis. §. prohibemus, de hære. lib. 6. & in 2. par. eiusd. Direct. q. 47 quādo extra causam fidei. nu. 7. vbi dat modū procedendi, & citandi, quæ dicta poteris videre , & cum ecclesia non communicet cum eo , nec alij debet

M 2 com-

communicare.cap.siquidem.c. cum
 3 desideres, de sent.excom. † Ex quibus
 est notandum non esse veram op-
 positionem gl. de qua semper dubitau-
 mus in c. i. de sent excom.lib. 6. quæ
 vult, & si iudex videt excōicatum sta-
 re obstinatum, & non esse ei curę de
 excōicatione, minusq. procurare ab-
 solutionem, debet etiam inuitum ab
 soluere, ex doctrina Gemin.adducē-
 tis S. Tho. in 4. dis. 18. q. 2. ar. 5. super
 quo dicto cogitandum est, namq. il-
 lam doctrinā infacti contingentia
 maximi momenti, quidā graues viri
 parū fuentes libertati ecclesiasticæ
 allegarūt: nec erat facienda vis de nito
 re allegationū: sed proh dolor? quia
 ēt, vt dixerunt, tacite euenit, sed non
 eorum intuitu, vt potuerit optime di-
 ci. Iniurię nascentur, vnde iura oriū-
 tur, contra c. qualiter, & qñ in princ.
 de accusat. I. meminerint. C. vade vi,
 & ad gl.prædictā, & S. Tho. vide sē-
 per Fel. in c. scribebā, in prin. de præ-
 sump. vbi qñ inuitus sit absoluendus
 & in c. apostolicæ, n. i. de excep. &
 Io. And. in eod. c. & nota quia omnia
 dicta fuerunt vētilata, & Fel. non cā-
 tauit per ora omnium, ideo diligen-
 ter perquirat episcopus in visitatio-
 ne suę ecclesiæ. † Et si clericus scien-
 ter excommunicato cōmunicauerit,
 in eandē incurrit sententiā excōica-
 tionis.clem.significauit. de sent. ex-
 com. quando constat illū esse excom-
 municatum, per declarationē iudi-
 cis. Secundum communem practicā
 ecclesiæ. est. n. generale dictū, partici-
 pantem excommunicatis incurrire mi-
 norem ex cōmunicationem. c. cū ex-
 communicato. 11. q. 3. quādo tamen
 scienter, vt participando cum maiori
 maiorem incurrat. c. quanto amplius

de priu il. ēt eps excōicans nō pōt, ēt
 ab eo ex cōicato participare, nisi sū
 formā ecclesiæ præstito iuramento
 fuerit absolutus, tex. est in c. cū desi-
 deres, de sent. excom. quod est notan-
 dū a pluribus, qui cogitant licite pos-
 se ante ab solutionem prædictam cō-
 municare, & tamen in excommuni-
 cationē incident, licet in multis com-
 municatio permittatur in casibus nō
 uissime vniuersis per Nauar. in Man. c.
 27. nu. 26. cum seq extra quos, nec clit-
 teris licet, cle. fi. de sent. excom. quos
 excōicatos si Papa in suis litteris salu-
 tauerit, nec dicitur absoluere, c. si ali-
 quando, de sent. excom. vbi nota ver-
 ba qualiter præsumatur factum, ad
 illud autem de clero, dicas, quando
 scienter, & sponte, per tex. clarū, eo.
 tit. c. significauit nobis, de cuius intel-
 lectu vide Couar. in repetit. c. alma.
 mater 1. p. §. 3. nu. 4. de sent. excom.
 lib. 6. † Vnde caueat sacerdos coram
 excommunicato denunciatio cele-
 brare, nam licet non efficiatur irreg-
 ularis incontinenti, per tex. princi-
 pale, in cap. is qui de sent. excom.
 lib. 6. tamen secundum Ioan. Andr.
 ibidem est proximus irregularitati,
 quia est suspensus, & interim cele-
 brando incurrit irregularitatem. Ni-
 co. Plou. de irregular. 40. reg. nu. 25.
 ideo debet monere excōicatum, vt
 exeat ab ecclesia, qui si cōtempserit,
 & est ante consecrationem, discedat
 ab altare, & vadat ad sacrifistam, si au-
 tem cōperit verba cōsecrationis cō-
 pleat, quia maius est præceptum, ne
 sacrificium restet imperfectum, ip-
 sam tamen suspensionem licet possit
 episcopus tollere, non tamen irreg-
 ularitatē inde sequutam, quæ summo
 Pōfici reseruatur, not. Steph. in cle.
 dudum,

dudū, de sepul. (nouiter Simon Maior. episcopus Vulter. de canon. im-
pea. lib. 3. cap. 19. in prin.) nisi acce-
damus ad decisionem tex. Conc. Tri-
den. & eius practicam sess. 24. de re-
form. cap. 6. vt episcopi ab omnibus
suspensionibus, & irregularitatibus
prouenientibus ex delicto occulto,
præter homicidium volūtarium, &
quæ ad forum contentiosum dedu-
cta sunt, possint dispēsare. Sed caute-
lest agendum, vt primo sciatur, qd
dicatur occultū, vide Nauar. in Man.
cap. 2. nu. 250. & prius nu. 194. Co-
uar. in clem. si furiosus. 2. par. 5. 3. nu.
1. de homicid. vbi opinio sua contra
tex. Conc. nō tenetur. ¶ Et nota tex.
in dict. cap. 15. qui nam vtitur verbo
tempore, nec irregularitatē inducit,
cum non sit in iure expressum, & il-
lum tex. elegantem dicit idem Co-
uar. in repet. cap. alma mater, in prio-
ri par. §. 6. nu. 9. ex ea potissima rō-
ne allegata, & quia coram tali excō-
municato cum celebrauerit, interdi-
ctus est ei ingressus, vt postea cele-
brando fiat irregularis, secundū mul-
torum opinionem, licet primum ve-
rius: & maxima est cautela, vt ante
diuinorum officiorū horam, videa-
tur si extant in ecclesia excōmunicata,
vt primū deiectis ipsis fiat diuina,
sin autē postea obseruetur, quod di-
ctum est. & not. 7. quæst. 1. cap. illud.
11. q. 3. c. sicut Apostoli, caueant autē
tales excōmunicati moniti, vt exeāt,
& obediāt, ne ex resistētia perturbēt
diuinum officium, quia graui pœna
veniunt puniēdi. per l. si quis in hoc
genus. C. de episc. & cleric. vt memi-
ni supr. c. 20. nu. 39. sicut dicimus de
excōmunicato volente corā se cele-
brari per vim, & metū. argum. eorū,

quæ dicit Abb. in c. fi. de excessū prēl.
contra quosdā potentes: sed cautus
sacerdos aufugit, non curādo minas,
neque panem, & qui scrutati fuerūt
iniquitates defecerūt scrutates scruta-
tinio, iux. psal. 63. ¶ Hæc autem sunt
aduertenda etiā contra interdictos,
qui prohibito sibi ecclesiæ ingressu,
audēt iura ecclesiastica violare, vt in
hoc dicit Nauar. in Man. c. 27. n. 16.
dum ponit duplē differentiam, seu
gradum, generale, vt interdictis ciui-
tatis hominum, & particulare, ad
certā personam, vnam, vel plures no-
minatas, de quibus dicimus idē, quod
de excommunicatis per superius di-
cta. Florent. in sum. 3. par. tit. 26. c. 4.
§. 1. quæ faciunt ad quæstionē, cum
de alijs infra dicetur. (& idē episco.
Vulter. lib. 3. c. 26.) quos item vitare
debent sacerdotes, dū sacra mysteria
altaris conficiunt, & eis notū est esse
in ecclesia interdictos. ¶ Qui dū di-
uina celebrantur, omninoflare non
debēt, possunt tamen cū ipsa nō fiūt
intrare ecclesiam, & orare, vt omnes
cōmuniter concludunt. Nauar. eod.
cap. nu. 170. immo trāsire cum cele-
bratur. per notat. in c. is cui, de sent.
excom. lib. 6. licet grauiter peccēt, si
absq. causa, ne in contemptū videā-
tur facere, vel tēpore prædicationis.
per c. responso. de sent. excom. & di-
cit Flor. eod §. 1. col. pen. qd in fine
prædicationis potest eis fieri genera-
lis cōfessio, & ibi multa: dicebat etiā
Tācredus, qd quilibet peccator causa
orādi potest intrare ecclesiam, quod
notandū volūt doct. in iplamet cle.
grauis, quæ verba multo magis ad Iu-
dæos, & Infideles extenduntur, &
hæc omnia Sacerdotibus declaran-
tur, qui solent ad tabellas adnotare.